

zprávy

PROF. MUDr. LEO STEINHART, DrSc. – DEVADESÁTILETÝ

Dne 13. dubna 2014 slavil 90. narozeniny Leo Steinhart, emeritní dlouholetý přednosta Radiologické kliniky v Hradci Králové, profesor radiologie ve všech významech tohoto titulu, ale také můj kamarád, se kterým jsem zažil za 30 let spoustu neuvěřitelných zážitků.

Leo přišel do hradecké nemocnice z Prahy. Jeho otec byl bankovním úředníkem, prošel celou první světovou válkou a byl dvakrát raněn. Maminka byla také úřednice. Bydleli na Vinohradech, kde chodil do gymnázia a odmaturoval v roce 1943. Otec zemřel v koncentračním táboře, matka byla rovněž uvězněna. Leo byl internován v táborech v Bystřici a Tvoršovicích u Benešova (Sonderlager für jüdische Mischlinge und jüdisch versippte Arier).

Již jako gymnazista se stal členem IV. roty I. praporu Zpravodajské brigády, která vznikla 15. března 1939. Patřila k nejstarším a nejdéle aktivním skupinám české protiněmecké rezistence. Byla organizována kolem skupiny Věslava Wahla, jež předávala důležité zprávy hospodářského, vojenského a politického charakteru londýnské Vojenské radiové ústředně.

Z internačního tábora, kde byl mimochodem také vězněn i známý operetní zpěvák Jára Pospíšil, Leo utekl v květnu 1945 do Prahy.

V letech 1945–1950 vystudoval jako vojenský stipendista Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Po studiích byl přidělen do VLA do Hradce Králové na oddělení Katedry radiologie, kde pracoval jako voják až do roku 1958, kdy byla vojenská katedra zrušena. Pak se stal asistentem Radiologické kliniky vedené prof. Janem Bašteckým. V roce 1967 byl jmenován profesorem radiologie. V tomto období života se podílel na zavedení a vývoji katetrizačních technik. V roce 1954 zavedl Seldingerovu techniku s pomocí kolegy rentgenologa z Varšavy. V roce 1960 spolu s Jiřím Endrysem opublikovali zdokonalení transvenózního – transseptálního přístupu do levého srdce. Použili dlouhou jehlu potaženou katétre. Po punkci mezisíňového septa a vytažení jehly tak bylo možné tímto katétre provádět měření tlaku, odběry krevních vzorků a i angiografií. Po publikování této práce následovala řada pozvání k přednáškám v zahraničí, a k technickému zavedení této metody v řadě nemocnic západní Evropy. Vzhledem k velkému rozkvětu hradecké kardiologie a neurochirurgie v padesátých a šedesátých letech 20. století se věnoval rentgenologii v obou těchto oborech. Na neuroradiologii se specializoval jeho stejně starý kolega doc. Zdeněk Černoch.

V roce 1967 odešel Leo do Kuvajtu, kde vedl oddělení Radiodiagnostiky nemocnici Al Sabach. Po návratu v roce 1971 se stává druhým přednostou Radiologické kliniky. Za jeho vedení, či jak bychom dnes již řekli ve „Steinhartově éře hradecké radiologie“ došlo k jejímu rozkvětu. V roce 1972 se mu při studentské oslavě s harmonikou na klíně podařilo získat pro kliniku tři později významné lékaře, absolventy s červenými diplomaty. Byli to Leoš Heger, Miroslav Šercl a Zdeněk Vacek. Tito spolu s Janem Vítkem a Petrem Podrabským vytvořili

Leo Steinhart (foto prof. MUDr. Jiří Vítek)

generaci radiologů, která rozvinula všechny specializace radiodiagnostiky. Jeho lékaři, díky jeho mezinárodnímu ohlasu a známostem, měli možnost dlouhodobých stáží v zahraničí. Po svém návratu vždy obohatili významně spektrum vyšetřovacích metod. Klinika byla tehdy nadprůměrně přístrojově vybavena. Vedle moderních angiolinek pro zobrazování koronárních tepen se podařilo 27. června 1978 uvést do chodu první CT přístroj ve východní Evropě. Tato vyšetřovací metoda přinesla revoluci v zobrazování především v neurochirurgii. V první polovině sedmdesátých let jako první v Československu s doc. Antonínem Hlavou provedli balónkovou angioplastiku tzv. korzetovým balónkem při návštěvě prof. Wernera Portsmana z Berlína. Tento typ balónků se však neosvědčil a byl nahrazen vysokotlakými balónky používanými pro angioplastiky dodnes.

Ač, jak sám říká, nechtěl nikdy velet, svoji funkci předal v 65 letech. Jeho vědecký kredit, smysl pro humor a velká komunita českých a slovenských radiologů, které vychoval či jim pomohl, jej vedou k četným vyzvaným přednáškám a v radiologické, kardiologické a kardiochirurgické společnosti. Ve svých 90 letech se stal tím, komu se dnes říká celebrita.

Leo Steinhart se nepochybně řadí mezi mimořádné osobnosti spjaté s hradeckou Fakultní nemocnicí. Pozitivní vztah k životu a lidskost, velká dávka smyslu pro humor a vysoká pracovní aktivita (ve svých 88 letech vydal vynikající knihu „Úloha prostého snímku hrudníku v kardiologii“ spolu s prof. Radkem Pudilem a doc. Jiřím Endrysem) jsou hlavními rysy, které jsme se vedle rentgenologie od něj měli tu příležitost naučit.

Na oslavu jeho 90. narozenin v Country Clubu Lucie na hradeckém předměstí s živou hudbou přišlo více než 160 gratulantů od významných osobností až po studenty.

prof. MUDr. Antonín Krajina, CSc., EBIR
přednosta Radiologické kliniky Hradec Králové